

Прастора мэтанакіраваных

ЁСЦЬ ТАКАЯ ПРАФЕСІЯ — З МОЛАДДЗЮ ПРАЦАВАЦЬ

Нехта можа здзівіцца, але спецыялістаў па такой рабоце рыхтуюць не толькі ў краінах з устойлівай памяццю пра камсамольскіх работнікаў і піянерскіх важатых. Гэта адбываецца паўсюдна. З аднолькавым разуменнем значнасці справы, хоць і з рознымі да яе падыходамі.

Еўрапейскія суседкі Беларусі, краіны бліжняга і дальняга замежжа, вядуць падрыхтоўку такіх спецыялістаў праз кароткатэрміновыя курсы. Усходняя суседка Расія ўзв'язла гэта на ўзровень вышэйшай адукацыі. Наш падыход, бадай, самы грунтоўны — не шляхам ад тэорыі да практыкі, а наадварот. Глыбінная сутнасць ідэі ўмяшчаецца ў няхітрую формулу: каб працаваць з моладдзю, трэба працаваць з моладдзю. Калі ты ў гэтую сферу аднойчы трапіў і зразумеў: «Маё!» — тады цябе без адрыву ад любімага занятку, іншымі словамі, завочна, а правільней сказаць — дыстанцыйна, будучы вучыць два гады (вышэйшую адукацыю ты ўжо маеш) па праграме перападрыхтоўкі «Арганізацыя работы з моладдзю» на кафедры маладзёжнай палітыкі і сацыякультурных камунікацый Рэспубліканскага інстытута вышэйшай школы. Між іншым, РІВШ — адзінае месца ў краіне, дзе гэтак вучаць. У яго сценах мы і гутарым. У размове ўзялі ўдзел загадчык кафедры Алена ІГНАТОВІЧ і дацэнты Андрэй САЛІКАЎ і Юлія СЯРГЕЕВА.

Алена ІГНАТОВІЧ: — Нашы слухачы працуюць з моладдзю ў арганізацыях і на прадпрыемствах, ва ўстановах адукацыі і грамадскіх аб'яднаннях, дзе ўжо загадзя атрымліваюць значны практычны вопыт. Гэта вельмі каштоўная аснова, на якой даюць добры плён і разнастайныя дысцыпліны нашай праграмы — ад параўнальнай

най установай або прадпрыемствам. Людзі-медыятары даносяць да аўдыторыі, з якой яны працуюць, ідэі і кірункі з ліку найбольш значных, прыярытэтных для ўстановаў, прадпрыемстваў, дзяржавы — і паспяхова іх рэалізуюць. Нашу сістэму атрымання ведаў, патрэбных у такой справе, выгадна адрознівае тое, што ніякіх вучэбных курсаў, пройдзеных пры атрыманні вышэйшай адукацыі, яна не дублюе.

Юлія СЯРГЕЕВА: — Праграмы нашы ўнікальныя сваім нестандартам — практычнай накіраванасцю і інтэрактыўнай падачай. Мы працуем з цікавай катэгорыяй людзей, сабраных з усіх мясцін Беларусі і аб'яднаных не толькі родам дзейнасці, але і высокімі запатрабаванымі, і неўтаймоўнай прагай навацый. З імі не атрымаецца ладзіць увесь час традыцыйныя формы заняткаў — лекцыі і семінары. Яны чакаюць новага — у падыходах, тэхналогіях, поглядах. Таму мы адштурхоўваемся ад іх інтарэсаў і стараемся перадаць ім свой персанальны практычны вопыт арганізацыі і ўдзелу ў самых жывых маладзёжных праектах. І ад слухачоў атрымліваем цікавыя прыклады работы з моладдзю на месцах. Нашы заняткі часта праводзім як выязныя або ў форме

Юлія Сяргеева.

трэнінгаў, на якія запрашаем практыкаў з найцікавейшым вопытам. Напрыклад, супрацоўнічаем з Грамадскім аб'яднаннем «Мінскае веласіпеднае таварыства», а гэтыя хлопцы і дзяўчаты ў прасоўванні велакультуры выйшлі ўжо далёка за межы не толькі Мінска, але і Беларусі і ладзяць еўрапейскі міжнародны праект. Знаёмячы з імі нашых слухачоў, мы ўключаем і іх у гэтую ідэю маладзёжнага руху за здаровы спосаб жыцця і сацыяльную актыўнасць, а з імі — і тых, з кім яны працуюць. Такіх прыкладаў у нас шмат. Нашы партнёры — гэта дзяржаўныя ўстановы, грамадскія арганізацыі і некамерцыйныя ўстановы: усе тыя, хто ўключаны ў рэалізацыю дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі. Мінск — маладзёжны горад, тут безліч пляцовак, звязаных з сучаснымі нефармальнымі формамі камунікацыі, і мы таксама арганізуем выхад нашых слухачоў на іх — па вопыт, па ўражанне, па кантакты, па добрае сяброўства.

Андрэй САЛІКАЎ: — За час існавання кафедры і спецыяльнасці мы падрыхтавалі амаль дзве сотні прафесіяналаў, якія працуюць па ўсёй краіне. Каб выяўляць у розных яе кутках новыя арганізацыйныя таленты, а разам з імі і ўнікальныя праекты, штогод праводзім рэспубліканскае мерапрыемства «Марфон паспяховых практык спецыялістаў па рабоце з моладдзю».

Гэта пляцоўка абмену выключна практычным вопытам. Мы ставім перад сабою задачу выходзіць на канкрэтныя праекты — каб нашы слухачы, распрацаваўшы такія падчас вучобы, рэалізавалі іх у сваіх установах, на прадпрыемствах і ў арганізацыях. Гэта з'яўляецца часткай дыпломнай работы, яе абавязковай умовай. Адзначу некалькі найбольш яркіх праектаў нашых выпускнікоў. Праект Ірыны Кузняцовай, начальніка аддзела па выхаваўчай рабоце з моладдзю Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі, — «Ацэначна-рэйтывагавая сістэма як інструмент выяўлення адоранай студэнцкай моладзі» — можа паспяхова выкарыстоўваць у сваёй практыцы любая навучальная ўстанова. Прапанаваная старшынёй маладзёжнага савета ЗАТ «Атлант» Дзянісам Глушаніным «Тэорыя і практыка падрыхтоўкі маладзёжных лідараў на вытворчых прадпрыемствах» — выдатная і да таго ж укаранёная аўтарам у практыку праграма выяўлення і раскрыцця лідарскага патэнцыялу. Праект «Партфолія спецыяліста па рабоце з моладдзю», у якім

выпадак нашы выпускнікі разам з дыпламамі аб перападрыхтоўцы атрымліваюць і новыя, кіруючыя пасады.

— Ці не шкада ім траціць той непасрэдны драйв практычнай работы, які яны адчувалі, пакуль кіраўнікамі не былі?

Андрэй САЛІКАЎ: — З пасадамі даецца і больш магчымасцяў, большы інструментарый. Адміністрацыйны рэсурс дазваляе выводзіць ідэі на вышэйшы ўзровень.

Алена ІГНАТОВІЧ: — Чалавек, які атрымаў спецыялізаваную, накіраваную падрыхтоўку, апрабаваў на практыцы не адну ідэю, мае аднолькава добры тэарэтычны і практычны вопыт, — лепш разумее, як і што павінна працаваць, і з ім нашмат прасцей дамаўляцца па новых праектах. Ён чуе і разумее моладзь іначай — не так, як чалавек, які вырас кар'ерна без практычнага вопыту і дакладна скіраванай адукацыі. Дарэчы, не абавязкова ўсе атрымліваюць больш высокія пасады: нехта сыходзіць і ў самазанятасць — пачынае кіраваць клубамі, школамі, студыямі. І гэта таксама важна і актуальна — рэзтваваць уласны праект.

— Хто прыходзіць да вас вучыцца? З якіх сфер, з якімі адукацыямі?

Алена ІГНАТОВІЧ: — Уваход адкрыты, як мы гаворым. Адукацыя можа быць абсалютна любая — і тэхнічная, і педагагічная, і ваенная, і гуманітарная. І ўзрост тут таксама не цэнзар. Як і тое, колькі праектаў рэалізавана. Галоўнае — зацікаўленасць і натхнёнасць. Мы, выкладчыкі, і нашы слухачы ўяўляем супольнасць, якая функцыянуе як адзіная інтэлектуальная і духоўная прастора, дзе ўсе адно ў аднаго вучацца. І галоўны наш плюс якраз у тым, што гэтая супольнасць неамагенная: ёсць магчымасць узбагачацца да кошт яе рознасці. Важна яшчэ дадаць, што мы не рыхтуем аніматараў, мы рыхтуем сістэмшчыкаў — тых, хто будзе працаваць з моладдзю на сістэмным узроўні. Сёння такая работа патрабуе высокага прафесіяналізму. І мы яго забяспечваем...

Святлана ВОЦНАВА.

Алена Ігнатовіч.

культуралогіі і асноў сацыякультурнай камунікацыі да сацыялогіі моладзі. Будучыя дыпламанцы спецыялістаў мы бачым у якасці медыятараў, пасрэднікаў паміж моладдзю і дзяржавай ці канкрэт-

Андрэй Салікаў.

акумуляваны і адаптаваны да беларускіх рэалій паспяховы вопыт работы з моладдзю ў розных еўрапейскіх краінах, рэалізавала некалькі гадоў таму Алесь Купцова, тады галоўны спецыяліст, а цяпер начальнік аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Магілёўскага райвыканкама. Вельмі часта, нават у большасці

Дацягнуцца да зорак

КАЛІ ВЕДАЕШ, ЯК УЛАДКАВАНЫ СУСВЕТ

Сямнаццацігадовы выпускнік Ліцэя БДУ Дзмітрый МАКАРАЎ — абсалютны пераможца сёлета рэспубліканскага этапу алімпіяды па астраноміі: ён набраў максімальную колькасць балаў! Што думае пра свой поспех юнак і як дабіцца такога ж выніку тым, хто захапляецца навукай?

— Астраноміяй я пачаў займацца ў дзясятым класе — менавіта тады ў школе з'явіўся гэты прадмет. Ён мяне зацікавіў, таму вырашыў паехаць на алімпіяду. Аднак прызавага месца на рэспубліканскім этапе з першай спробы не ўзяў і працягнуў рыхтавацца да наступнага. На працягу амаль года наведваў факультатывы,

але ў большасці ўсё ж такі ўдасканальваў свае веды самастойна. Астраномія — гэта злучэнне тэорыі і практыкі, трэба ўмець рашаць складаныя задачы і добра ведаць шматлікія назвы зорак і сузор'яў. Часам на пэўныя пытанні не знаходзяцца адказы, патрэбна прыкласці шмат намаганняў, аднак я прывык упарта ісці да сваёй мэты.

Дзіма прызнаўся, што сёлета, калі ўзяў дыплом I ступені на рэспубліканскім этапе алімпіяды, адразу не паверыў, бо разлічваў на больш сціплы вынік. «Аднак безумоўна прыемна атрымаць абсалютную перамогу. Наступны крок — міжнародны этап, які павінен прайсці ў верасні», — раскажаў хлопец

і дадаў, што сакрэту, як стаць найлепшым у навуцы, не ведае. «Напэўна, трэба шмат чытаць, цікавіцца ўсім, што вас акружае. І, самае галоўнае, пагружайцеся ў тое, што вас захапляе, з галавою, — разважае ён. — Такім чынам можна зрабіць шэраг адкрыццяў. Дарэчы, мае веды ў астраноміі дапамагаюць у звычайным жыцці: напрыклад, карысна ведаць, як працуюць аптычныя прыборы, што такое часавыя паясы і гэтак далей. Увогуле цяпер мне цікавыя мадэляванне і інжынерная справа, гэтым займаюся з дзяцінства. А сваю будучыню хачу звязаць з ІТ-сферай».

Дар'я ШЛАПАКОВА.
Фота дадзена героем.

